

Praktiska sortförsök 2001

SBU Sockernäringsens BetodlingsUtveckling AB är ett kunskapsföretag som bedriver försöks- och odlingsutveckling i sockerbeter för svensk sockernäring.

SBU ägs till lika delar av Danisco Sugar och Betodlarna.

**Använd gärna denna information, men
glöm inte att ange källan vid publicering!**

Författare:

Per-Olof Persson, Danisco Sugar, 205 04 Malmö
Tel. 040-53 72 21, e-post: susepop@danisco.com

Kontaktperson, SBU:

Robert Olsson, Borgeby Slottsväg 11, 237 91 Bjärred
Tel. 0709-53 72 60, e-post: sburon@danisco.com

Resultatsammanfattning med slutsatser

Under 2001 utfördes 20 försök med sorter som har möjlighet att bli godkända för betodling 2002. Av dessa fanns ett försök i Halland, fyra på Gotland samt femton i Skåne.

Provade sorter	Förädlare
Ymer (mätarsort)	Hilleshög, Sverige
Envol	Hilleshög, Sverige
Kalmar	Danisco Seed, Danmark
Terran	Vanderhave, Holland

Bakgrund och syfte

Syftet med försöket är att prova nya lovande sorter, som är nära godkännande, vad avser plantetableringsförmåga, sjukdomsresistens, stocklöpningsbenägenhet samt maskinell skörd under praktiska förhållanden.

Resultat**Plantetablering**

	Plantantal, 1000-tal/ha	Fältgrobarhet, %	
Ymer	83,8	79	<i>Enskilda försöksresultat redovisas i tabell "Plantantal samt fältgrobarhet".</i>
Envol	86,0	81	
Kalmar	82,5	77	
Terran	87,2	82	

Terran kom upp snabbast och fick högst plantantal.
Envol fick något högre plantantal än Ymer.
Kalmar fick något lägre plantantal än Ymer.

Stocklöpare

	Antal fröstockar/ha i första halvan av augusti
Ymer	31
Envol	71
Kalmar	92
Terran	48

Samtliga försökssorter har utvecklat klart fler fröstockar än Ymer. Värst drabbad var Kalmar, men även Envöl bör uppmärksammas. Kalmars fröstockar var mest välutvecklade.

Problemen var störst på fält sådda i början av april.

Mycket fröstockar fanns bl.a på Lars Håkanssons fält i Tågarp. Detta rensades två gånger, i mitten av juli samt i mitten av augusti. Ingen avräkning gjordes.

Avräkning gjordes strax före skörd i början av oktober.

	Antal fröstockar/ha i början av oktober	
Ymer	97	<i>Enskilda försöksresultat redovisas i tabell "Stocklöpare".</i>
Envol	267	
Kalmar	327	
Terran	182	

Mjöldagg

Angrepp av mjöldagg fanns detta år endast i begränsad omfattning. Terran är något känsligare än övriga sorter.

Rost

Samtliga sorter i de sist skördade fälten har angripits av rost.

Ramularia

Angrepp av ramularia började ganska sent. Flera av fälten var mycket friska vid skörd. Bedömningar gjordes endast på de mest angripna fälten. Klart friskast var Terran. Kalmar var något mer angripen än Ymer och Envol. Enskilda försöksresultat redovisas i tabell "Ramularia".

Aphanomyces

Kraftiga angrepp av aphanomyces konstaterades i Göran Nilssons fält. Gården ligger strax norr om Harlösa och jorden har lågt lerinnehåll. Fältet såddes den 5 maj. I början av juni konstaterades kraftiga angrepp. Det var speciellt sorten Terran som hade många angripna plantor och en del av dessa dog.

Vid skörd gjordes en avräkning för att kvantifiera skillnader mellan sorterna. 400 plantor per sort bedömdes.

	Angripna plantor, %	Kraftigt angripna plantor, %
Ymer	29	3
Envol	21	1
Kalmar	27	2
Terran	50	9

De betor som var mest skadade kom inte med i denna denna bedömning. Dessa betor gick sönder i betupptagaren. Många sådana betor fanns i sorten Terran.

Blastmängd

Terran har markant högre blast än Ymer och Envol. Kalmar har mindre blastmängd än Ymer.

Upptagning - blastning

Samtliga sorter var lättskördade. Envol och Kalmar växer något högre än Ymer samt har litet bladfäste. Terran växer något högre än Envol och Kalmar.

Skörd

Skördens storlek har ej uppmätts.

Arlöv i november 2001/Per-Olof Persson

Praktiska sortförsök

Syfte *Att i praktiska sortförsök prova nya lovande sorter avseende etableringsförmåga, sjukdomsresistens, blastnings-upptagningsproblem och stocklöpningsbenägenhet.*

Förädlare

1	Ymer	mätare	Hilleshög/Sverige
2	HM 1746	Envol	Hilleshög/Sverige
3	DS 2025	Kalmar	Danisco Seed/Danmark
4	vdH 66 436	Terran	Vanderhave/Holland

Placering

Fyra-fem gårdar per bruksdistrikt.
Personal från Agricenter väljer ut gårdarna.

Sådd

Försöken sås av betodlaren. Odlaren eller personal från Agricenter märker noggrant ut var resp. sort såtts.

Samtliga sorter ska vara betade med Montur.

Antal sådda frö/m noteras på fältkortet.

Skiss på försöksplats och vägbeskrivning sänds till Per-Olof Persson, Agricenter, Arlööv.

Fältplan

Sådden utförs (beroende på antal sorter) genom att t ex 1/4 av såmaskinens såhus används för resp. sort. Vid 4 sorter blir det då

1 2 3 4, 4 3 2 1

OBS! Enbart försöksplanens sorter får sås inom försöksytan.

Ej skörd

Planträkning

På 10 sträckor om 20 m/led efter uppkomst.

Notera radavstånd.

Ansvarig: Brukets betinspektör.

Antal stocklöpare

Avräknas i 2 x 1 000 radmeter/sort.

Ansvarig: Brukets betinspektör.

Sjukdomsgradering

Gradering sker i september/oktober.

Obs! Låt ev. skyltar stå kvar till efter graderingen.

Ansvarig: Per-Olof Persson, Agricenter, Arlööv.

Dokumentation

Det är värdefullt om sortskillnader som odlare eller betinspektörer upplever, t ex skillnad i uppkomsthastighet, bladtiltväxt, växtsätt m m, löpande antecknas på ett "försökskort" för resp. gård.

Alla planträkningar, bedömningar och övriga noteringar om försöken samlas in av Per-Olof Persson, Agricenter, Arlööv

Praktiska sortförsök

Plantantal samt fältgrobarhet

	Ymer		Envol		Kalmar		Terran	
	1000-tal plantor per ha	fältgro- barhet %	1000-tal plantor per ha	fältgro- barhet %	1000-tal plantor per ha	fältgro- barhet %	1000-tal plantor per ha	fältgro- barhet %
Västraby gård, Kattarp	82,8	81	80,4	79	76,6	75	78,0	76
N G Nilsson, Kattarp	88,4	85	84,0	80	88,5	85	77,3	74
B Ekelund, Ängelholm	Möss							
L Håkansson, Tågarp	63,8	60	69,5	65	67,6	64	69,9	66
Borgeby gård, Bjärred	77,0	74	91,3	88	86,2	83	88,9	85
B Pålsson, Staffanstorp	101,5	89	99,6	87	97,6	85	99,2	90
G Nilsson, Harlösa	85,4	79	90,5	84	84,4	78	87,5	81
Råbelöfs gods, Kristianstad	88,8	78	90,1	79	86,1	76	97,7	86
Sperlingsson, Gullbrandstorp	83,5	84	82,3	82	79,2	79	86,9	87
A Brodde, V Ingelstad	49,4	49	55,2	55	51,2	51	47,5	48
T Andersson, Svedala	64,5	60	70,5	65	51,8	48	75,5	70
L Petrici, Klagstorp	86,6	83	87,1	84	80,9	78	89,5	86
Charlottenlunds gård, Ystad	94,2	89	95,6	90	89,7	84	94,8	89
Gärnsnäs gård, Gärnsnäs	89,5	86	87,9	84	88,5	85	94,0	90
Eriksfälts gård, Löderup	97,3	85	105,4	92	104,8	92	106,7	93
Widtskövle gods, Wittskövle	98,3	82	90,8	76	92,6	77	95,7	79
Varplöse gård, Roma	77,1	74	80,3	79	74,2	71	90,6	90
Ahlsten, Kungsgården, Roma	96,1	89	96,1	89	101,4	94	98,1	91
Lövsta Lantbruksskola, Roma	84,9	85	87,1	87	75,1	75	86,3	86
L o R Rodebjer, Visby	84,0	84	90,3	90	90,3	90	92,4	92
Medeltal 19 försök	83,8	79	86,0	81	82,5	77	87,2	82

Praktiska sortförsök

Ramularia

	% angripen bladyta			
	Ymer	Envol	Kalmar	Terran
Västraby gård, Kattarp	4	4	5	1
N G Nilsson, Kattarp	4	4	5	2
B Ekelund, Ängelholm				
L Håkansson, Tågarp	8	8	10	2
Borgeby gård, Bjärred	25	20	30	5
B Pålsson, Staffanstorp				
G Nilsson, Harlösa	15	10	20	3
Råbelöfs gods, Kristianstad				
Sperlingsson, Gullbrandstorp				
A Brodde, V Ingelstad				
T Andersson, Svedala				
L Petrici, Klagstorp	8	8	10	2
Charlottenlunds gård, Ystad				
Gärnsås gård, Gärnsås				
Eriksfälts gård, Löderup				
Widtskövle gods, Wittskövle				
Varplöse gård, Roma				
Ahlsten, Kungsgården, Roma	3	3	5	1
Lövsta Lantbruksskola, Roma	1	3	5	1
L o R Rodebjer, Visby	7	10	15	3
Medeltal 9 försök	8,3	7,8	11,6	2,2

Praktiska sortförsök

Stocklöpare (i mitten av augusti)

	Antal stocklöpare per ha			
	Ymer	Envol	Kalmar	Terra
Västraby gård, Kattarp	30	150	120	70
N G Nilsson, Kattarp	10	40	20	20
B Ekelund, Ängelholm	70	230	300	100
L Håkansson, Tågarp				2
Borgeby gård, Bjärred	90	50	70	70
B Pålsson, Staffanstorp	20	360	350	210
G Nilsson, Harlösa	10	0	40	0
Råbelöfs gods, Kristianstad				
Sperlingsson, Gullbrandstorp				
A Brodde, V Ingelstad				
T Andersson, Svedala				
L Petrici, Klagstorp	0	0	60	0
Charlottenlunds gård, Ystad				
Gärnsås gård, Gärnsås	20	0	40	40
Eriksfälts gård, Löderup	20	0	50	20
Widtskövle gods, Wittskövle				
Varplöse gård, Roma	10	0	30	30
Ahlsten, Kungsgården, Roma	0	20	20	0
Lövsta Lantbruksskola, Roma				
L o R Rodebjer, Visby	0	0	20	60
Medeltal 12 försök	31	71	92	48